

Sygn. akt IV P 74/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2024 r.

Sąd Rejonowy w Człuchowie IV Wydział Pracy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Marek Osowicki
Ławnicy:	Jolanta Woźniak, Jan Poczekajło
Protokolant:	kierownik sekretariatu Anna Górka

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2024 roku w Człuchowie

sprawy z powództwa M. D.

przeciwko Aptece (...)S., J. (...) Spółce jawnej w M.

o odszkodowanie

- oddala powództwo
- koszty procesu znosi wzajemnie.

J. W. M. O. J. P.

Sygn. akt IV P 74/23

UZASADNIENIE

Powódka M. D. wniosła przeciwko pozwanej spółce Apteka (...)S., J. (...) spółka jawna w M. o odszkodowanie w wysokości 16 000 zł tytułem odszkodowania, sprostowanie świadectwa pracy, zadośćuczynienie w wysokości 8 000 zł za narażenie powódki na stres i zagrożenie jej zwolnieniem dyscyplinarnym, upokorzenie, podważanie kompetencji zawodowych i przyczynienie się do problemów zdrowotnych. W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, że nie otrzymała od pracodawcy wypowiedzenia. Nawet gdyby pracodawca wręczył powódce zwolnienie dyscyplinarne 27.10.2022 r. to byłyby one bezprawne. Pracodawca zarzucił powódce doprowadzenie do niezgodności leków psychotropowych i bezzasadność rabatów i cen stosowanych przez powódkę. Za leki psychotropowe odpowiadał pan (...) a stosowanie rabatów przez 12 miesięcy pracy nie budziło uwag ani sprzeciwu.

Pełnomocnik pozwanej spółki jawnej w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej spółki kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z należnymi odsetkami za opóźnienie. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pełnomocnik pozwanej spółki podniosła, iż 27.10.2022 r. wręczono powódce pismo o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia, który przyjęła powódka i odmówiła potwierdzenia jego odbioru. Dodatkowo pismo zostało przesłane powódce pocztą e-mail. Powódka w sposób nieuprawniony i samowolny, wielokrotnie dokonywała na kasie fiskalnej ręcznej zmiany cen sprzedawanych towarów bez uprawnienia oraz doprowadziła do ubytku w stanach

magazynowych leków psychotropowych. Zarzuty powódki, na których opiera swoje roszczenie o zadośćuczynienie, są całkowicie bezpodstawne i roszczenie jest bezzasadne, bowiem nie wystąpiły zachowania reprezentantów spółki i jej pracowników opisywane w treści pozwu i nie są one nawet uprawdopodobnione.

Powódka w piśmie procesowym z 10.02.2023 r. rozszerzyła powództwo o zasądzenie kwot 150 zł netto za 2 nadgodziny z 27.10.2022 r. i 421,86 zł netto za 5 nadgodzin z 10.01.2022 r.

Strony na rozprawie 17 lutego 2023 r. zawarły ugodę sądową, na mocy której ustaliły, że łącząca strony umowa o pracę rozwiązała się z dniem 31 października 2022 r. na mocy porozumienia stron. Pozwana spółka zobowiązała się do wydania powódce nowego świadectwa pracy ze sprostowaną informacją oraz do zapłaty łącznej kwoty 571,86 zł netto wraz z odsetkami za opóźnienie tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych.

Sąd Okręgowy w Słupsku na skutek zażalenia powódki na postanowienie z 17.02.2023 r. o umorzeniu postępowania postanowieniem z 26 lipca 2023 r. uchylił powyższe postanowienie.

Sąd ustalił co następuje:

Powódka M. D. była zatrudniona w pozwanej spółce Apteka (...).S., J. (...) spółka jawna w M. od 4.11.2021 r. do 27.10.2022 r. na stanowisku kierownika apteki, w pełnym wymiarze czasu pracy.

(dowód: akta osobowe powódki cz. B. umowa o pracę, cz. C rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia).

Protokołem z 14.10.2022 r. stwierdzono po zmianie powódki z 13.10.2022 r. brak leków psychotropowych 2 opakowań T. oraz 1 opakowania N..

(dowód: protokół k.53, zeznania świadków M. Ł. k. 342 od 00:39:40 do 00:49:51, E. S. k. 357 od 00:29:13 do 00:37:41).

Powódka na skutek odmowy udzielenia powódce urlopu wypoczynkowego w dniu 24.10.2024 r. z powodu braku możliwości zastępstwa odpisała do kierownika apteki (...) „Potworze, tyfusie plamisty, nie chcesz puścić mnie na pasowanie mojej córeczki na ucznia. Nie masz serca.”

(dowód: k. 49).

Pracownik apteki dla siebie lub najbliższej rodziny mógł liczyć na upust i ręcznie obniżyć cenę leku do ceny zakupu leku plus 1 zł . Powódka (...) razy obniżyła ręcznie cenę na łączną kwotę 6009,30 zł brutto i (...) razy podwyższyła cenę na łączną kwotę 2463,76 zł brutto.

(dowód : zestawienie szczegółowe operacji ręcznej zmiany cen k.90-131, zeznania świadków M. Ł. k. 341 od 00:15:15 do 00:39:40 o od 01:01:30 do 01:12:27, T. R. k.358 od 01:33:20 do 01:53:45, J. S. (1) od 01:57:32 do 02:02:06, K. S. (1) od 02:24:32 do 02:38:34, zeznania pozwanej k. 367 od 01:33:46 do 01:36:24).

Pracodawca 27.10.2022 r. wręczył powódce pismo o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia, z powodu fałszowania zapisów w kasie fiskalnej i doprowadzenia do ubytków w stanach magazynowych leków psychotropowych, które przyjęła powódka i odmówiła potwierdzenia jego odbioru.

(dowód: akta osobowe powódki, cz. C rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia, zeznania świadków M. Ł. k. 343 od 01:18:07 do 01:24:26, zeznania pozwanej K. S. (2) k. 369 od 02:41:53 do 02:44:26, nagranie monitoringu k. 56).

Strony na rozprawie 17 lutego 2023 r. zawarły ugodę sądową.

(dowód: ugoda k. 271)

Powódka M. D. w piśmie z 22.02.2023 r. Sygn. akt IV P 90/22 skierowanym do Sądu Rejonowego w Człuchowie IV Wydziału Pracy zatytułowanym „Oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego

pod wpływem błędu” oświadczyła, iż na podstawie art. 84 k.c. uchyła się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego 17.02.2023 r., w którym zobowiązała się do zawarcia ugody z pozwaną Spółką Apteka (...).S., J. S. w M.. W chwili składania oświadczenia woli działała pod wpływem błędu, co do istotnej części treści czynności prawnej. Działała pod wpływem mylnego wyobrażenia co do treści owej ugody oraz jej skutków. Była przekonana, że będzie wypłacone jej odszkodowanie w wysokości jednomiesięcznych poborów.

(dowód: oświadczenie k. 283-284).

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie strony na rozprawie 17 lutego 2023 r. zawarły ugodę sądową, na mocy której ustaliły, że łącząca strony umowa o pracę rozwiązała się z dniem 31 października 2022 r. na mocy porozumienia stron. Pozwana spółka zobowiązała się do wydania powódce nowego świadectwa pracy ze sprostowaną informacją o rozwiązaniu umowy za porozumieniem stron oraz do zapłaty łącznej kwoty 571,86 zł netto wraz z odsetkami za opóźnienie tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych.

Sąd podziela stanowisko Sądu Najwyższego, iż wyrażenie przez pracodawcę zgody na rozwiązanie umowy o pracę w drodze porozumienia stron, w sytuacji gdy wcześniej złożył jednostronne oświadczenie woli o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika oznacza, że cofnął w sposób dorozumiany wcześniejsze oświadczenie (tak: Wyrok SN z 29.09.1998 r., I PKN 346/98, OSNP 1999, nr 20, poz. 652).

Więc zdaniem sądu nie jest wymagane osobne oświadczenie o cofnięciu złożonego oświadczenia w zakresie rozwiązania umowy o pracę a także zgody pracownika na jego cofnięcie, skoro strony w ugodzie wyrażają zgodę na zmianę trybu rozwiązania ze zwolnienia dyscyplinarnego na rozwiązanie umowy o pracę za porozumieniem stron.

Uгода sądowa ma dwoisty charakter, łączący elementy materialnoprawne i procesowe. Jest czynnością procesową uprawnionych podmiotów, umożliwiającą wyłączenie dalszego postępowania co do istoty sprawy i prowadzącą do umorzenia postępowania (art. 223 k.p.c. w związku z art. 203 § 4 k.p.c. i art. 355 § 1 k.p.c.). Jest też czynnością prawną umową, ugodą w rozumieniu art. 917 k.c. (tak: Wyrok Sądu Najwyższego z 8 grudnia 2010 r. V CSK 157/10, LEX nr 688708).

Zgodnie z art. 917 k.c. przez ugodę strony czynią sobie wzajemne ustępstwa w zakresie istniejącego między nimi stosunku prawnego w tym celu, aby uchylić niepewność co do roszczeń wynikających z tego stosunku lub zapewnić ich wykonanie albo by uchylić spór istniejący lub mogący powstać. Istotą ugody jest więc czynienie sobie wzajemnie ustępstw w zakresie oczekiwanych rezultatów stosunku prawnego, które należy zaliczyć do przedmiotowo istotnych elementów ugody (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 2002 r., I CKN 915/00, LEX nr 56895). Sam fakt poczynienia przez strony wzajemnych ustępstw stanowi zatem essentialia negotii ugody. Rozmiar i rodzaje ustępstw - jako elementy kształtujące treść ugody, ale nie przesądzające o uznaniu danej czynności prawnej za ugodę - pozostają jedynie w gestii zainteresowanych podmiotów stosunku (accidentalialia negotii). Mogą one być bardzo różne i obiektywnie rzecz biorąc nie muszą one być też jednakowo ważne.

Uгода sądowa w zakresie jej skutków prawnomaterialnych podlega przepisom o skuteczności oświadczeń woli i o wadach tych oświadczeń, uzasadniających uchylenie się od skutków złożonego oświadczenia (art. 82–88 k.c., przy uwzględnieniu szczególnych przepisów art. 918 k.c.)

Sąd Najwyższy podkreślił, że uгода sądowa w sprawie pracowniczej jest czynnością procesową stron podjętą w celu osiągnięcia skutków materialnoprawnych przewidzianych w art. 917 k.c., w szczególności dla uchylenia sporu w zakresie istniejącego między stronami stosunku prawnego i w drodze wzajemnego porozumienia oraz w celu osiągnięcia skutków procesowych w postaci wyłączenia sporu spod rozstrzygnięcia sądowego przez umorzenie postępowania. Jeśli chodzi o przewidziane w art. 917 k.c. wzajemne ustępstwa, to - pojmując je szeroko - będą

czynić zadość tej przesłance m.in. ograniczenie (częściowe zrzeczenie się) roszczenia materialnoprawnego, zwłaszcza niepewnego co do wysokości lub zgłoszonego w wygórowanej wysokości, jak również zrzeczenie się zarzutów lub rezygnacja z uzyskania orzeczenia korzystającego z powagi rzeczy osądzonej. Zawarcie ugody przed sądem w toku procesu oznacza w świetle przepisów k.p.c. dorozumianą wolę odstąpienia od zgłoszonego w pozwie żądania udzielenia ochrony sądowej, ponieważ celem ugody sądowej jest niedopuszczenie do dalszego postępowania sądowego, a tym samym wyłączenie rozstrzygnięcia merytorycznego przez sąd.

W razie wytoczenia powództwa w tej samej podmiotowo i przedmiotowo sprawie, w której została zawarta ugoda przed sądem, stronie pozwanej przysługuje prawo podniesienia zarzutu sprawy ugodzonej (*exceptio rei transactae*). W tej sytuacji powództwo ulega oddaleniu, a nie odrzuceniu. W przypadku rzutu, że uchylenie się jest bezpodstawne, wówczas możliwe jest rozstrzygnięcie przez sąd, czy było ono uzasadnione. Rozstrzygnięcie sądu ma charakter deklaracyjny i może nastąpić zarówno w oddzielnym postępowaniu (w sprawie o stwierdzenie nieważności czynności prawnej w wyniku uchylenia się od skutków oświadczenia woli), jak i w każdym postępowaniu, w którym skuteczność oświadczenia woli ma znaczenie dla rozstrzygnięcia o zgłoszonym w nim żądaniu. Przedmiotem oceny sądu jest zasadność i podstawy uchylenia się od skutków oświadczenia woli. W razie sporu sąd bada, czy spełnione zostały przesłanki błędu prawnie doniosłego i czy uchylenie się od skutków oświadczenia woli nastąpiło w sposób prawem przewidziany.

W razie skutecznego odwołania oświadczenia procesowego przed uprawomocnieniem postanowienia o umorzeniu postępowania może być w tym samym postępowaniu badana również skuteczność uchylenia się od skutków materialnoprawnych oświadczenia woli bądź nieważność ugody z punktu widzenia dyspozycji art. 469 k.p.c. (postanowienie SN z dnia 16 lutego 1968 r., II CZ 129/67, OSNCP 1968, nr 8-9, poz. 158; PiP 1970, z. 1, s. 182, z glosą J. Lapierre; uchwała SN z dnia 29 września 1969 r., III CZP 74/69, OSNCP 1969, nr 6, poz. 98; co do możliwości badania ważności ugody w sprawie ponownie wniesionej o to samo roszczenie - zob. wyrok SN z dnia 9 maja 1997 r., I PKN 143/97, OSNAPiUS 1998, nr 6, poz. 181; OSP 1998, z. 7-8, poz. 128, z glosą K.W. Barana).

Ustawodawca chroni ugodę, dlatego zniweczenie jej skutków przez strony jest bardzo utrudnione. Największe utrudnienia powstają, gdy strona chce podważyć ugodę powołując się na wadę oświadczenia woli w postaci błędu. Są one unormowane w art. 918 k.c. będącym przepisem szczególnym wobec art. 84 k.c., a jednocześnie regulującym objętą nim materię w sposób wyczerpujący (vide: wyrok SN z 15.06.2011 r., V CSK 370/10, LEX nr 1147805).

Stosownie do przepisu art. 918 § 1 k.c. uchylenie się od skutków prawnych ugody zawartej pod wpływem błędu jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy błąd dotyczy stanu faktycznego, który według treści ugody obie strony uważały za niewątpliwy, a spór albo niepewność nie byłyby powstały, gdyby w chwili zawarcia ugody strony wiedziały o prawdziwym stanie rzeczy. Przez użyte w przytoczonym przepisie pojęcie „stan faktyczny” należy rozumieć wszelkiego rodzaju zdarzenia prawne, wpływające na ukształtowanie się treści stosunku prawnego. Warunkiem relewantności błędu przy zawieraniu ugody jest to, aby obie strony ugody uznawały stan faktyczny za niewątpliwy. Jeżeli błąd dotyczy stanu faktycznego, do którego strony miały wątpliwości, uchylenie się od skutków błędu nie jest możliwe.

Jest to unormowanie wyczerpujące, wobec czego art. 918 k.c. jest przepisem szczególnym w stosunku do art. 84 k.c., który do tego przypadku nie ma zastosowania. Natomiast samo uchylenie się od skutków prawnych ugody zawartej pod wpływem błędu następuje w sposób określony w art. 88 k.c.

Przepis art. 88 § 1 k.c. stanowi, iż uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli, które zostało złożone innej osobie pod wpływem błędu lub groźby, następuje przez oświadczenie złożone tej osobie na piśmie (*ad probationem*). Uchylający się od skutków ugody powinien stosownie oświadczenie złożyć na piśmie w ciągu roku od wykrycia błędu, czyli od uzyskania stanu wiedzy, iż prawdziwy stan rzeczy jest inny od uznanego, zgodnie przez strony w ugodzie, za niewątpliwy.

Adresatem oświadczenia o uchyleniu się od skutków oświadczenia złożonego pod wpływem błędu lub groźby powinna być osoba, której dotyczą skutki prawne wadliwego oświadczenia (J. Strzebinczyk, w: Gniewek, Machnikowski, Komentarz, 2016, art. 87, Nb 3, s. 239). W przypadku ugody będzie to jej druga strona.

Więc w przedmiotowej sprawie powódka winna złożyć pisemne oświadczenie o uchyleniu się od skutków zawartej ugody sądowej drugiej stronie tj. spółce Apteka (...)S., J. (...) spółka jawna w M. a nie sądowi, który nie jest stroną ugody.

Powódka w toku postępowania nie złożyła też oświadczenia o uchyleniu się od skutków zawartej ugody ustnie do protokołu.

Uchylenie się od skutków może nastąpić także w pozwie albo innych pismach procesowych, jednak skutek powstaje dopiero wówczas, gdy pismo dojdzie do drugiej strony w taki sposób, że będzie mogła zapoznać się z jego treścią, czyli zazwyczaj po jego doręczeniu (por. M. Piekarski [w:] Kodeks..., t. 1, red. J. Ignatowicz, 1972, s. 221–222; B. Lewaszkiewicz-Petrykowska, Wady oświadczenia woli..., 1973, s. 175, 177; A. Wolter, J. Ignatowicz, K. Stefaniuk, Prawo cywilne. Zarys..., 2017, s. 399; Z. Radwański [w:] System Prawa Prywatnego, t. 2, 2008, s. 406).

Jak wynika z akt sprawy powódka 21.02. (...) najpierw złożyła do sądu wnioski o sprostowanie treści ugody a następnie 24.02.2023 r. złożyła oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu, wyraźnie skierowane jedynie do Sądu Rejonowego w Człuchowie IV Wydziału Pracy, w jednym egzemplarzu.

Strona pozwana i jej pełnomocnik w piśmie procesowym z 19.10.2023 r. oświadczyli, że powódka nigdy nie złożyła pozwanej spółce oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych od złożonego przez nią oświadczenia poprzez podpisanie ugody sądowej.

Oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych składa się drugiej stronie, art. 88 k.c. Pismo zawierające oświadczenie woli o uchyleniu się musi być zatem doręczone osobie, do której się kieruje i staje się skuteczne, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią (art. 61 k.c.). Powzięcie wiadomości o uchyleniu się kontrahenta przez drugą stronę innymi drogami nie jest wystarczające. W orzecznictwie przyjęto, że okazanie pisma adresatowi nie odpowiada wymogowi złożenia oświadczenia na piśmie (wyrok Sądu Najwyższego z 21 czerwca 1965 r., III PR 18/65, wyrok SN z 9.08.2018 r., V CSK 435/17, LEX nr 2531715).

Należało więc uznać, iż powódka nie złożyła oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych ugody pozwanej spółce.

Sąd nie jest stroną zawartej ugody i wnioski skierowany do sądu o uzupełnienie ugody, jako nieprzewidziany przez ustawę, jest także niedopuszczalny, przez co podlega odrzuceniu w postępowaniu sądowym (tak: postanowienie SN z 21 lutego 1973 r., III CRN 415/72, OSNCPIUS 1974, nr 1, poz. 10 z glosą J. Lapierre'a, NP 1975, nr 5).

Należy podzielić pogląd, iż brak oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych ugody nie pozwala na przyjęcie, że jest ono skuteczne (Wyrok SA w Warszawie z 31.03.2009 r., I ACa 983/08, LEX nr 1120195).

Gdyby uznać, iż powódka jednak skutecznie złożyła oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych zawartej ugody sądowej to, badanie dopuszczalności uchylenia się od skutków oświadczenia woli zawartego w ugodzie sądowej może być dokonane także w postępowaniu, w którym to oświadczenie zostało złożone (vide: Postanowienie Sądu Najwyższego z 16 lutego 1968 r. II CZ 129/67).

W razie skutecznego odwołania oświadczenia procesowego przed uprawomocnieniem postanowienia o umorzeniu postępowania może być w tym samym postępowaniu badana również skuteczność uchylenia się od skutków materialnoprawnych oświadczenia woli bądź nieważność ugody z punktu widzenia dyspozycji art. 469 (tak: postanowienie SN z 16.02.1968 r., II CZ 129/67, OSNCP 1968/8–9, poz. 158, z glosą J. Lapierre, PiP 1970/1, s. 182;

por. uchwała SN z 29.09.1969 r., III CZP 74/69, OSNCP 1969/6, poz. 98; co do możliwości badania ważności ugody w sprawie ponownie wniesionej o to samo roszczenie – zob. wyrok SN z 9.05.1997 r., I PKN 143/97, OSNAPiUS 1998/6, poz. 181, z glosą K.W. Barana, OSP 1998/7–8, poz. 128).

Stronie pozwanej przysługuje prawo podniesienia zarzutu sprawy ugodzonej (*exceptio rei transactae*). W tej sytuacji powództwo ulega oddaleniu, a nie odrzuceniu.

Uchylenie się od skutków prawnych ugody zawartej pod wpływem błędu możliwe jest w razie spełnienia następujących przesłanek:

- 1) błąd dotyczy stanu faktycznego, a nie treści ugody;
- 2) obie strony mają mylne wyobrażenie co do prawdziwości stanu faktycznego;
- 3) obie strony uważają nieprawdziwy stan faktyczny za pewny;
- 4) na tle nieprawdziwego stanu faktycznego powstała niepewność lub spór;
- 5) niepewność lub spór nie powstałyby, gdyby strony znały rzeczywisty stan faktyczny.

Uchylający się od skutków ugody powinien zatem stosowne oświadczenie złożyć na piśmie w ciągu roku od wykrycia błędu, czyli od uzyskania stanu wiedzy, iż prawdziwy stan rzeczy jest inny od uznanego, zgodnie przez strony w ugodzie, za niewątpliwy. Uchylenie się od skutków oświadczenia woli złożonego w ugodzie może dotyczyć jedynie całości ugody, a nie wybranych niekorzystnych jej fragmentów (por.: wyrok SA w Białymstoku z dnia 7 września 2005 r., III APa 30/05, OSAB 2005, z. 4, poz. 72, III APa 5/09 Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 10 marca 2009 r., LEX nr 1642900, Postanowienie SN z 4.09.2019 r., IV CSK 204/19, LEX nr 3551284).

Gdyby strony nie działały pod wpływem błędu, spór albo niepewność nie powstałyby. Obie strony muszą mieć mylne wyobrażenie o niewątpliwym dla nich stanie faktycznym, aby błąd dotyczący tego stanu faktycznego był prawnie doniosły; innymi słowy, obie strony powinny uważać dany stan faktyczny za niesporny, aby możliwe było powoływanie się na błąd; W przeciwnym wypadku bardzo wzrosłoby ryzyko niepewności co do trwałości stosunku prawnego, gdyż strona niezadowolona z zawartej ugody mogłaby zawsze powoływać się na zarzuty dotyczące innej oceny okoliczności faktycznych objętych ugodą (zob.: K. Krziskowska [w:] Kodeks cywilny. Komentarz. Tom V. Zobowiązania. Część szczególna (art. 765–921(16)), red. M. Fras, M. Habdas, Warszawa 2018, art. 918.).

W piśmiennictwie i judykaturze przyjmuje się, że brak błędu, jeżeli składający oświadczenie znał otaczającą go rzeczywistość i rozumiał okoliczności, ale wyciągnął z nich niewłaściwe wnioski i podjął niesłuszną, czy też niekorzystną dla siebie decyzję. Błąd polega bowiem na nieprawidłowości widzenia, a nie na nieumiejętności przewidywania i wnioskowania, nie odnosi się do sfery motywacyjnej oraz musi dotyczyć stanu istniejącego w momencie zawierania umowy, nie zaś okoliczności, które nastąpiły w toku wykonywania umowy, doprowadzając stronę do przekonania, że decyzja o jej zawarciu była błędna (por. wyrok Sądu Najwyższego z 6 maja 1997 r., I CKN 91/97) Obiektywna istotność błędu zachodzi, gdy ocena relewantnych okoliczności prowadzi do wniosku, że żaden rozsądny człowiek, znający prawdziwy stan rzeczy, nie złożyłby oświadczenia woli danej treści, zatem jest ono nieracjonalne, pozbawione uzasadnienia życiowego lub prawnego.

Błąd w rozumieniu art. 918 § 1 k.c. pozwala na uchylenie się od skutków prawnych ugody, jeżeli dotyczy "stanu faktycznego, który według treści ugody obie strony uważały za niewątpliwy, a spór albo niepewność nie byłyby powstały, gdyby w chwili zawarcia ugody obie strony wiedziały o prawdziwym stanie rzeczy". Treść cytowanego przepisu wskazuje, że gdy chodzi o ugodę powołanie się na błąd przy jej zawarciu może rodzić wymienione w tym przepisie skutki tylko wtedy, gdy w błędzie pozostawały obie strony.

Nowość

Powódka w oświadczeniu o uchyleniu się od skutków zawartej ugody sądowej nie wskazała, żadnych faktów świadczących, iż w chwili zawierania ugody obie strony miały mylne wyobrażenie o niewątpliwym dla nich stanie faktycznym. Błąd zaś, na który powołuje się powódka polegał, według jej twierdzeń, na własnym błędnym wyobrażeniu, przekonaniu, że będzie jej wypłacone wynagrodzenie za miesięczne wypowiedzenie lub odszkodowanie w wysokości jednomiesięcznych poborów, przy zakończeniu zatrudnienia z dniem 31.10.2022 r. albo z datą końcową jej zatrudnienia w pozwanej spółce 30.11.2023 r. Powódka wskazała też, że działała pod wpływem mylnego wyobrażenia co do treści ugody i jej skutków.

Powódka w oświadczeniu z 22.02.2023 r. nie podała żadnych okoliczności wskazujących na to, że obie strony działały pod wpływem błędu co do stanu faktycznego, który strony uważały za prawdziwy stan rzeczy. Powódka powołuje się jedynie na swój błąd co do istotnej części treści czynności prawnej.

Zatem w ocenie sądu nie zachodzą podstawy do uchylenia się przez powódkę od skutków prawnych oświadczenia woli zawartego w ugodzie sądowej (art. 918 k.c.), jeżeli ani z jej treści, ani z protokołu rozprawy, na której została zawarta nie wynika, że zaistniał błąd co do stanu faktycznego, który strony uważały za niewątpliwy (porównaj: postanowienie SA w Krakowie z 13.02.1991 r., I ACz 14/91, LEX nr 1680380).

Rozpatrując zawarcie ugody sądowej przez strony niniejszego postępowania pod kątem treści przepisu art. 469 k.p.c. tj. słusznego interesu pracownika, to w ocenie sądu z jasnych i logicznych a przez to wiarygodnych dowodów w postaci zeznań świadków M. Ł. i E. S. potwierdzonych protokołem z 14.10.2022 r. niewątpliwie stwierdzono po zmianie powódki z 13.10.2022 r. brak leków psychotropowych 2 opakowań T. oraz 1 opakowania N..

Powódka nie wytłumaczyła braku powyższych leków po jej zmianie w logiczny sposób.

Ponadto w sprawie niesporne było, iż pracownik apteki dla siebie lub najbliższej rodziny mógł liczyć na upust i ręcznie obniżyć cenę leku do ceny zakupu leku plus 1 zł . Jednak jak wynika z konsekwentnych i konwenujących ze sobą zeznań świadków przede wszystkim M. Ł. ale też i J. S. (1), K. S. (1), E. S. i T. R. oraz zeznań pozwanej, znajdujących potwierdzenie w szczegółowym zestawieniu operacji ręcznej zmiany cen, powódka aż (...) razy obniżyła ręcznie cenę na łączną kwotę 6009,30 zł brutto i (...) razy podwyższyła cenę na łączną kwotę 2463,76 zł brutto.

Zdaniem sądu było to działanie zarówno na szkodę pracodawcy jak i części klientów apteki i stanowiło znaczne naruszenie możliwości ręcznego obniżenia cenę leku do ceny zakupu leku plus 1 zł, na potrzeby pracownika apteki lub jego najbliższej rodziny.

Powyższe okoliczności stanowiły umyślne naruszenie podstawowego obowiązku pracownika dbałości o mienie pracodawcy (art. 100 § 2 pkt 4 k.p.).

Dlatego w ocenie sądu zawarta przez strony ugoda sądowa nie naruszała słusznego interesu pracownika.

Przy ocenie słusznego interesu pracownika należy mieć też na uwadze, że ochrona interesu pracownika nie idzie tak daleko, by nakazywała uznać za niedopuszczalną każdą ugodę, która przyznaje pracownikowi nawet nieznacznie tylko mniejsze korzyści, niż można by mu było przyznać wyrokiem. Słuszny interes pracownika w rozumieniu art. 469 k.p.c. nie musi być utożsamiany z uzyskaniem należnego świadczenia w pełnej wysokości (postanowienie SN z 20.06.2000 r., I PKN 313/00, OSNAPiUS 2002/1, poz. 17, z glosą S. Dalki, OSP 2002/7–8, poz. 94).

Mając na uwadze powyższe sąd oddalił powództwo w całości, z uwagi na powagę rzeczy ugodzonej.

O kosztach procesu orzeczono na mocy przepisu art. 100 k.p.c.

(-) M. O.